

BONA PAU

N.º 343 - Any XXIX

FULL PARROQUIAL DE MONTUÏRI

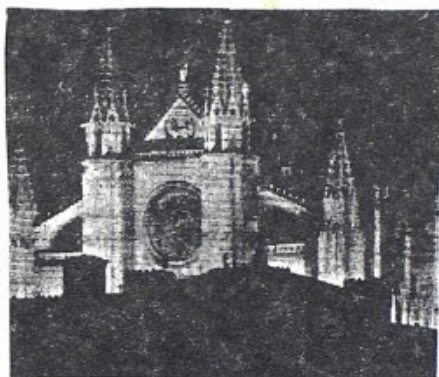
Setembre 1981

EL CAMI DE L'AUTONOMIA

No serà una tasca fàcil

CAMI DE L'AUTONOMIA

Trobant-nos davant l'inici del procés autonòmic del que ara tant se'n parla i a fi de col·laborar a crear un sentit coherent al problema de l'Autonomia que haurà d'assegurar per a les nostres illes una democràcia amb pau i tranquil·litat, hem considerat convenient aportar aquí les següents idees i suggerències (1) que podran servir d'orientació als nostres lectors i saber quin és el pensament de la nostra Església.

LES BENAVENTURANCES, AVUI

Feliços els qui s'empobreixen per invertir i crear llocs de treball; perquè acaramullen accions del Regne.

Feliços els qui renuncien a tenir més d'un sou que els basta per a viure dignament; perquè tenen un lloc assegurat al Regne.

Feliços els funcionaris públics que treballen com si es tractés d'assumptes propis seus, i fan córrer els papers i estudien amb serietat els problemes; perquè el seu treball serà considerat com a santedat.

Feliços els professionals que no s'oposen a les reformes justes de l'exercici de la seva professió; perquè val més quedar bé amb Déu que amb els altres.

Feliços els obrers i empleats que volen primer llocs de treball per a tots, abans que les pròpies hores extra o puges addicionals; perquè saben on és el seu benefici definitiu.

Feliços els treballadors que no estafen la Seguretat Social, aparentant un atur inexistent; perquè ells no aproven ni justifiquen l'egoisme dels qui abusen del poder econòmic.

Feliços els banquers, intermediaris i comerciants que no aprofiten la situació per a augmentar els guanys (encara que siguin legals); perquè presten un gran servei a la pau.

Feliços els polítics i sindicalistes que s'esforcen en cercar solucions reals a l'atur, per damunt d'estratègies o interessos de partit; perquè acceleren la vinguda del Regne.

Feliços serem tots, quan deixem de dir: «Si jo no me n'aprofit, un altre se n'aprofitarà». Quan deixem de pensar: «Si tothom ho fa, no deu estar mal fet». Quan deixem de raonar d'aquesta manera: «Si no falt a la llei, ja puc fer lo que vulgui»; perquè llavors la vida en societat ja seria un avenç de la felicitat del Regne.

(d'una carta del bisbe de Ciudad Real)

La nostra Església local vol encoratjar el despertar autonòmic del nostre poble i al mateix temps desitja contribuir eficaçment al desenvolupament de la nostra personalitat col·lectiva. Creim que cal continuar treballant, sense escatimar esforços, fins aconseguir unes adequades institucions d'autogovern. Ara bé, consideram que no és missió de l'Església concretar els aspectes tècnics de l'autonomia per a les nostres Illes. Això és una tasca pròpia dels polítics, economistes, juristes, etc., que l'Església respecta i valora¹⁶.

Sabem que «l'autonomia no és una tasca fàcil. Comporta un estudi precís de les nostres possibilitats i limitacions, dels nostres recursos i despeses públiques. Endemés, el nostre plantejament autonòmic, si no vol caure dins un nacionalisme egoista i classista, s'ha d'obrir a tots els immigrants que treballen a la nostra Illa i s'ha de solidaritzar amb els altres pobles de l'Estat espanyol, sobretot amb els menys desenvolupats»¹⁷.

Creim que és urgent un acostament de cada vegada més fort i sincer al poble, als seus problemes i als seus afanyos. Una integració amb el poble vol dir també fer-se solidari amb ell. Vol dir retrobar el sentit a la paraula autonomia, i lluitar contra qualsevol intent que vagi contra l'alliberació i el creixement del poble com a tal. Vol dir preocupació per tots els problemes de la comunitat que passen per: l'ensenyament, la manca de lo necessari, les injustícies socials, l'atur, la migració, la urbanització que espenya el paisatge, la degradació ecològica, etc.

1. Tretes del document signat pel Consell Episcopal i Consell Presbiterial de Mallorca, el 23 de Maig de 1978.

VILA I TERME DE MONTUÏRI, L'ANY 1891

Vila que pertany al partit de Manacor, situada al centre de l'illa, en lloc pla, però el poble col·locat damunt un pujol de molta pendent. Les seves terres són fèrtils, i produeix cereals, llegums, vinya, figueres, ametlers i altres fruites.

Confirma l'afirmació dels historiadors, la glosa popular que segueix:

*Montuïri, terra rica,
la més polenta del pla,
cap amb tu es pot comparar,
fora la d'Horta una mica.*

El seu districte municipal té l'extensió de 5.425 hectàrees, o sigui 7.638 quarterades, amb una porció un poc més muntanyosa. Té una ermita o oratori damunt un puig anomenat de Sant Miquel, on puja la població en romeria. Els seus habitants arriben a 2.731, paga per contribució 28.599 pts., tocant a forasters 7.469 pts. Pel seu consum, paga 9.292 pts. Està situada a 170 mts. sobre el nivell de la mar, i les seves coordenades geogràfiques són: latitud Nord, 39°34,00; longitud Est, 6°40,00. Comunica, per bona carretera, amb la capital Palma, fins on hi ha 30 kms., de Manacor hi ha 20 kms., i de Felanitx uns 18.

Està situada damunt un turó que sobresurt enmig de terrenys plans i fèrtils, té cases regulars i una església que estava dedicada antigament a Santa Maria i a Sant Pere; avui en dia està consagrada a Sant Bartomeu. És de regulars dimensions, d'estil gòtic i un campanar notable.

Rector: Gregori Escarrer (Reial Orde de 14 d'abril de 1862).

Professor: Pere Crespi.

Professora: Margalida Martorell.

Metge: Bartomeu Ferrando.

Apotecari: Miquel Manera.

Manescal: Joan Miralles.

Fusters: Llorenç Martorell i Gabriel Sampil.

Vinaters: Josep Cloquell, Josep Gallard, R. Miralles.

Moliners de farina: Bartomeu Cerdà i Melsion Cloquell, Bartomeu Gomila, Joan Gomila, Joan Mascaró, Gabriel Miralles, Joan Miralles, Pere Nicolau, Andreu Pocoví.

Ferrers: Josep Cerdà i Gabriel Gomila.

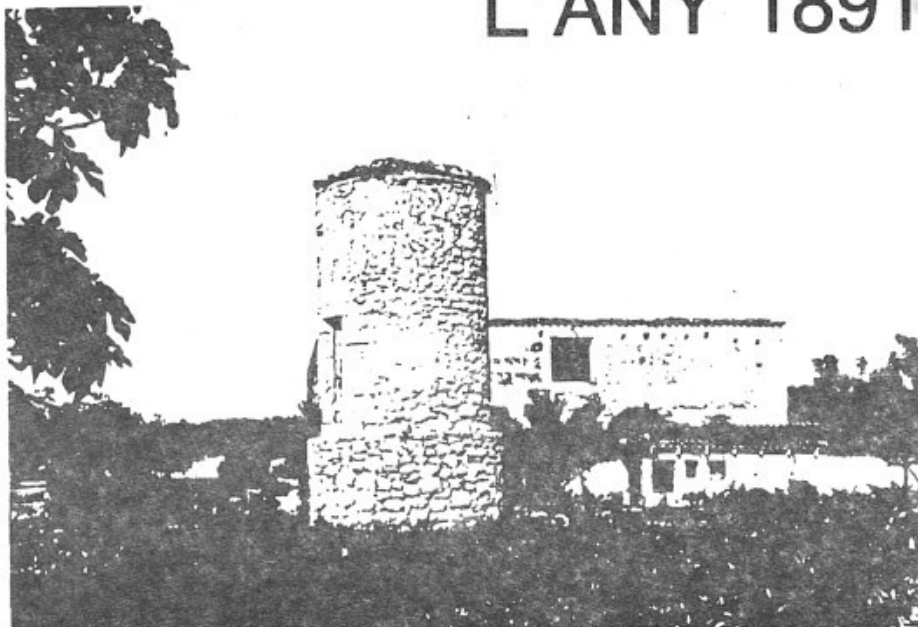
Aiguardenters: Rafel Janer, Rafel Julià, Francesc Miralles.

Notes:

1. Feim constar que hem traduït l'escrit original del castellà.

2. Que sapiguem és la primera referència impresa de l'existència de restes arqueològiques a Son Fornés.

3. Tret del llibre «Guia Manual de las Islas Baleares» de P. A. Penya. Tous, Editor. 1891.

A MONTUÏRI S'HA DIT QUE...

Amb aquest títol començam una nova secció en la que publicarem les coses, rumors, notícies, comentaris... que arriben a les nostres orelles, i siguin de cert interès i que, això sí, s'hagin dit dins Montuïri o facin referència al nostre poble. Com podeu suposar, no tot el que publiquem serà una notícia confirmada; a vegades seran rumors com els que deixa sentir l'aigua que corr... però sí que serà ver que «A Montuïri s'ha dit que...»

LA REDACCIÓ

...no va agradar que la banda de música deixàs de tocar el dia de la Mare de Déu d'agost, com és tradició. Va anar a Alaró i va actuar, el s'endemà, a la nostra Plaça.

...hi ha forta oposició per la majoria de montuïrers perquè es faci aquí la «planta transformadora de fems i deixalles». No es volen els fems de tot Mallorca. L'Ajuntament —i això ho deïm nosaltres— té una difícil i transcendental papereta.

...s'han enfadat els Cossiers perquè el Batle va manifestar a Bona Pau que cobraven 70.000 pessetes. Noltros publicam i publicarem lo que ens declarin a les entrevistes.

...si l'any qui ve no s'han instal·lat nous suports de la il·luminació en el camp de

futbol, no es podrà fer el «X Torneig de La Llum» i també hi haurà dificultats pels entrenaments.

...la Directiva del C.D. Montuïri no vol federar l'equip juvenil en el campionat de III divisió, malgrat estigui inscrit i pagada la quota. Hem sentit comentaris de què volen deportivitat i compliment en els entrenaments i partits, i no es fien de què això succeeixi.

...és ben hora que quedi clara la situació de la propietat del camp «Es Revolt». Hi ha moltes feines a fer i doblers a gastar: Aigua calenta, adob dels vestuaris, instal·lació de nous pals d'il·luminació...

...hi ha hagut problemes perquè el curset de natació anàs lo bé que volien els organitzadors: anàlisi d'aigua, discussions, massa dies sense natació, la setmana d'abans de Sant Bartomeu suspensió de les classes...

...en Biel Matas i En Jaume Pocoví, jugadors infantils, han rebut oferiments del Cide per ingressar a la seva plantilla.

...el propietari de Son Ribes ha ofert al Consell la seva finca per posar-hi la «planta de compost o la recollidora del fems».

SA GENT

OPINIÓ DELS POLITICS DAVANT EL PROJECTE D'AUTONOMIA

«Autonomia és capacitat d'autogovernar terres pròpies» (Valero)

«No suposarà més impostos pels illencs» (Canyelles)

«Si tots feim feina, no hi haurà res negatiu» (Mir)

«Significarà un apropament del poder al poble» (Sampol)

«Serà un estatut acceptable» (Rossinyol)

Dia 22 d'Agost tingué lloc en el Saló d'Actes de l'Ajuntament una taula redona baix el tema «L'Estatut d'Autonomia».

Hi prengueren part: Damià Ferrà Pons, pel P.S.M., Josep Canyelles per A.P., Josep Valero pel P.C.I.B. i Gregori Mir pel P.S.O.E.

Volguérem saber l'opinió d'aquests destacats polítics sobre diferents punts concrets referents al projecte de l'esmentat Estatut que a la llarga haurà d'incidir en la vida dels veïns dels nostres pobles.

Així contestaren a les preguntes que els formulàrem:

—Quines repercussions o incidències pot tenir pel nostre poble l'Autonomia?

—Sa més important serà la possibilitat de responsabilitzar-nos de les nostres decisions amb totes les conseqüències conexas (Canyelles).

—Amb l'Autonomia, es perdrà la solidaritat amb els altres pobles de l'Estat Espanyol?

—No té per què. Autonomia és capacitat d'autogovernar terres pròpies. Després, l'Estat, mitjançant els pressuposts generals, té una política general, i ademés, està previst un fons de compensació interterritorial que pot compensar les diferències territorials (Valero).

—Quins són els principals aspectes positius i negatius que es preveuen en el futur Estatut?

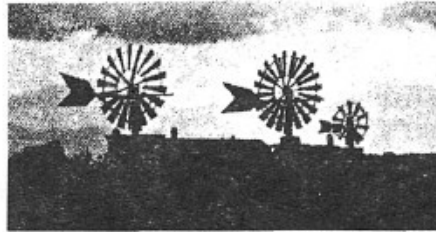
—Hi ha que citar com a positius, el poder tenir l'autogovern i poder legislar sobre determinades matèries; poder recuperar la nostra llengua i cultura; el poder tornar la identitat al nostre poble, i molts altres. Per altra banda, cal dir que si tots feim feina, no hi haurà res negatiu (Mir).

—L'Autonomia, suposarà més impostos pels illencs?

—No necessàriament (Canyelles).

—Voldria dir-nos quins seran els principals problemes que es podran solucionar amb l'Autonomia?

—L'econòmic, el cultural i, en concret, l'autogovern de les competències que tenguí l'Estatut. Depèn més bé de les gestions que es facin de les competències, les quals seran les que es marquen a l'avantprojecte d'Estatut (Valero).

—L'Autonomia no serà una tasca fàcil. Per què?

—Perquè significa reorganitzar l'Estat i, a la vegada, que els mallorquins vegin que hauran de fer més feina per a la seva terra (Mir).

Diguem, també que encara que estava convocat U.C.D. a la taula rodona, no hi comparegué cap representant i que Ferrà Pons del P.S.M., en aquell moment no contestà a les nostres preguntes.

Fou per això que ens dirigirem a dos destacats membres locals d'aquests partits, perquè ens donassin els seus punts de vista.

En Pere Sampol Mas, del P.S.M., respongué així a les dues preguntes següents:

—Et sembla que les tasques i aspiracions dels pobles es podran realitzar millor i seran més efectives? Per què?

—Es realitzaran millor en quan l'Avantprojecte d'Estatut contempla una sèrie de competències que fins ara assumia el poder central. En aquests casos, la no dependència de Madrid significa un apropament del poder al poble i més agilitat en la gestió. S'ha d'advertir però, que dins aquest avantprojecte la part forana, els pobles, no tenen una representació paritària davant Ciutat, que ara, a més de ser el centre de poder econòmic, assumirà el poder polític. Aquest aspecte és molt important i és tasca de tots els pobles lluitar, perquè en un futur no molt llunyà, es pugui reformar l'Estatut.

—En quins aspectes creus que els ciutadans de les Balears hi sortiran guanyant?

—Encara que aquest avantprojecte d'Estatut no recolleix el màxim de competències que permet la Constitució espanyola, significa una primera passa cap a la restitució dels nostres drets nacionals. La potestat de legislar, reglamentar i executar sobre determinades qüestions és un dret que tenen tots els pobles. Ara bé, creim que

aquest avantprojecte ha renunciat a competències fonamentals, com són les cooperatives, caixes d'estalvis, cambres agràries, ensenyament, seguretat social, etc.

De l'entrevista amb en Gabriel Rossinyol, de la U.C.D. en sortiren les dues següents preguntes i respostes:

—Com veus tu, l'Autonomia?

—En conjunt, es pot afirmar que serà un Estatut acceptable, ja que dins el terme estipulat per la Constitució disfrutarem de les competències que tendran els altres ens autònoms que integren la nacionalitat espanyola. En quant al terme requerit per a les transferències el consider normal, realista i imprescindible. No oblidem que cap al bon funcionament de les nostres novelles Institucions, Parlament, Govern i Consells Insulars, necessitam, a més d'honestos polítics, tècnics competents i administratius diligents; en definitiva, rotatge i experiència, que sols s'avalen amb voluntat i temps.

—Quins altres aspectes consideres rellevants?

—El que em sorprèn, en aquestes altures del calendari, és la postura dels partits minoritaris, anticipant ja un «no». I ho justifico, tota vegada que en la «Comissió dels Onze» s'hi trobaven integrats tots els partits. Aquesta democràtica «Comissió dels Onze» va estructurar i firmar les bases de les quals en sortiria l'Estatut. I lo que ho pot afirmar i demostrar és que l'avantprojecte s'ajusta rigorosament a les citades bases. Adoptar postures radicals, una vegada conclòs l'Estatut, en l'elaboració del qual hi han participat i en són protagonistes els partits minoritaris, és desvirtuar la solidaritat a què es deuen com a illencs i membres de la nacionalitat espanyola, a la qual pertanyen.

De tots modos, els assistents ens duguérem impressió de que la solució als problemes que haurà d'enfrontar l'Autonomia serà difícil, ja que no tots els partits polítics els consideren des del mateix punt de vista, no els donen la mateixa importància ni, per tant, voldran resoldre'ls de manera semblant, encara que tots desitgen assegurar el futur democràtic i pacífic de les nostres illes.

O. Arbona

Na Joana M.ª Pocoví Servera (Serena), una metgessa jove que ve a Montuïri amb il·lusió

Com tots sabeu, des de fa uns mesos tenim entre nosaltres una metgessa jove, Na Joana M.ª Pocoví Servera «serena», que ha vingut al seu poble per exercir la seva professió, i com que la seva feina afecta a molta gent, hem conversat amb ella i aquí teniu lo que ens ha dit:

—¿Quines raons t'han impulsat a venir a Montuïri?

—Abans de venir aquí, estava a Valldemossa i m'agradava estar-hi però en el Col·legi de metges vaig veure que Montuïri era partit obert i vaig sol·licitar aquesta plaça perquè em feia molta il·lusió venir al meu poble; m'ho varen concedir i aquí som.

—¿Ens pots explicar què és això de partit obert?

—Sí, a Montuïri només hi pot haver un titular però des de fa tres anys li correspon un altre metge lliure que, encara que no sigui titular, pot tenir un sobrant de cartilles de la Seguretat Social. L'assumpte de les cartilles m'he estimat més que es fés voluntàriament que no agafar un nombre de cartilles per a mi sense demanar-les-ho abans, és per això que s'ha retrassat el començament.

—¿Estàs contenta de la rebuda que has tengut per part de la gent de Montuïri?

—Estic molt contenta de com ha respost la gent. De vegades diuen que «ningú és profeta a la seva terra» però en el meu cas no ha estat així; jo he viscut poc temps a Montuïri i la gent encara no em coneix bé, però així i tot tothom em fa molt de cas i molta gent m'ha respallat donant-me les cartilles; tant és així que ja tenc totes les que podia tenir.

metges tenen un dia lliure per poder estar al dia. Els grans hospitals estan totalment mecanitzats; a un poble la feina és més humana. L'inconvenient que té la medicina rural és que la feina és més esclava. Per solucionar això s'haurien de posar metges de guàrdia els diumenges i festes, així la gent també estaria més ben atesa. A pesar de tot, la medicina rural és lo que més m'agrada i estic molt contenta perquè és molt important tenir una feina que t'agradi de veres.

«Els malalts estaran més ben atesos».

«Els metges són uns obrers més»

—Venint tu aquí, ¿perjudiques d'alguna manera el metge titular, D. Joan Ferrando?

—De cap manera, ell seguirà cobrant lo mateix, tant de nòmina com de jubilació, l'únic és que, tenint la feina més repartida, els malalts estaran més ben servits.

—¿T'agrada estar a un poble o t'estimaries més estar a una ciutat?

—Abans, molts de metges pensaven que estar a un poble era estancar-se però ara es reben revistes continuament i tots els

—¿Penses que hi ha una bona organització sanitària?

—No, els joves quan acaben la carrera tenen molts de problemes perquè hi ha metges que ocupen varies places i no en queden pels joves que comencen. En els pobles on hi pot haver més d'un metge, no és just que n'hi hagi un que guanyi molt i altres que quasi no tenen res. S'hauria de mirar el nombre de metges que hi pot haver a un poble i que tots estassin en les mateixes condicions.

—¿Creus que la imatge que la gent té dels metges és encertada?

—Es té molt mitificada la imatge d'un metge, i més en els pobles. Quan vaig venir a Mallorca, vaig notar molt la diferència de Barcelona; aquí als metges els supervaloren, no està bé que els tinguin tantes consideracions quan sols són uns obrers més.

—¿Què penses de les grans ciutats sanitàries?

—És necessari descentralitzar la medicina. Als grans hospitals i ciutats sanitàries la medicina es converteix en una cosa mecànica; amb la creació d'hospitals comarcals la gent estaria més ben servida. Els metges no han de tractar els malalts com a robots sinó com a persones; endemés de medicar, s'ha de sebre escoltar els malalts.

—¿Vols afegir alguna cosa?

—Donar les gràcies per l'acollida que he tinguda i dir una altra vegada lo contenta que estic d'estar a Montuïri i que m'agradaria quedar-hi per molts anys.

Per la nostra part et desitjam molta sort en la teva tasca i ens despedim fins una altra.

Antònia Cloquell

PAUSA

Ser sincers

La sinceritat amb un mateix és la primera i principal condició per a ser sincers amb els altres. També és la més difícil. En primer lloc perquè cal molt de coratge per a trobar-se a si mateix. Per a tots nosaltres la vida social és un constant «divertiment» en el sentit etimològic del mot —dispersió, extroversió. Si estem atents i ens hi esforcem potser podem canviar de màscara, però treure-les totes és molt difícil.

M. M.

Les festes de Sant Bartomeu

Les festes d'enguany discoregueren de manera semblant a les dels anys passats. Entre els actes de més relleu cal destacar l'exposició de pintura de Catalina Sastre en el local de l'O.C.B., l'actuació de Marusa Cano, els concerts de la Banda de Música, la magnífica interpretació de la «Missa II Pontificalis de Perosi» dirigida pel nostre il·lustre compositor, P. Antoni Martorell i acompanyada per l'organista Josep Sampol.

Encara que la festa caigué en dilluns, els montuïers s'han abocat amb entusiasme a totes les activitats programades, tant culturals com recreatives. Tanmateix el dimoni i Cossiers sempre se'n duen la palma.

DOS NOUS TÈCNICS TITULATS AMB DIRECCIÓ DE COOPERATIVES

Dos nous Tècnics Titulats en Direcció de Cooperatives, títol donat per l'Institut Nacional de Formació Cooperativa, dependent del Ministeri de Treball, té en aquests moments Montuïri. Es tracta d'Antoni Gomila Jaume, delegat de Mapfre a Manacor i Magdalena Maiol Mas, promotora de la Cooperativa Artesanal de Montuïri. Han seguit cada disset i durant uns quants de mesos, un curs a Palma havent aprovat l'examen final.

MODERNITZACIÓ DE LES CRIDES

Havent-se jubilat En Pere Pocovi («Saig») no tenim pregoner a la vila. Per això, l'Ajuntament ha instal·lat uns altaveus en el campanar i des de la Casa de la Vila es fan les crides.

El Batle va fer la primera i va oferir a tot el poble aquest servei. Ara ja ens anam acostumant quan sentim Na Maria del Mar Bonet amb una cançó mallorquina, a sortir al carrer per escoltar la crida. Se solen fer a la una del migdia i a la caiguda del capvespre.

MONTUÏRI, A UNA REVISTA DE DIFUSIÓ NACIONAL

A continuació reproduïm un article que parla de Montuïri, publicat a «Antena Dominical» el diumenge 16 d'agost. Aquesta revista —suplement dominical de Diari de Mallorca— té una difusió estatal ja que es distribueix a Tenerife, Burgos, València, Orense, Astúries, Lleó, Albacete, Santander, La Coruña i Logroño. Observareu que, en lloc del nom correcte, posen «Montouri» i que als Cossiers val la pena venir —segons diu l'articulista— a veure'ls:

«Siempre hay fiestas en las Baleares, y mucho más en este mes de agosto...

Aquí están las fiestas de San Bartolomé en Ferreries (Menorca), con exhibiciones de caballistas, y las de «Montouri», en Mallorca, con pintorescas danzas alusivas a la lucha del bien contra el mal —y en las que inevitablemente ganan los buenos—...»

ELS BRODATS DE BONA PAU

Ens alegra saber que hi ha dones que fan les seves obres d'art seguint els punts de brodat que venim publicant a Bona Pau.

Activitats culturals

SISENA CAMPANYA D'EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES A SON FORNÉS

La sisena campanya d'excavacions arqueològiques en el poblat talaiòtic de Son Fornés s'ha desenvolupat durant aquest estiu, exactament al llarg de tot el mes de juliol. S'ha duit a terme per un ample equip d'investigadors de Barcelona, dirigits pels doctors en arqueologia Vicenç Lluïl, Encarna Sanahuja i Pepa Gasull, els mateixos que han anat venint aquests anys d'excavacions. A més, hi havia especialistes en ecologia, ceràmica, i video-registre, enginyers, estudiants i set obrers de Montuïri i Lloret.

Els treballs han estat subvencionats pel Ministeri de Cultura, havent col·laborat l'Ajuntament de Montuïri.

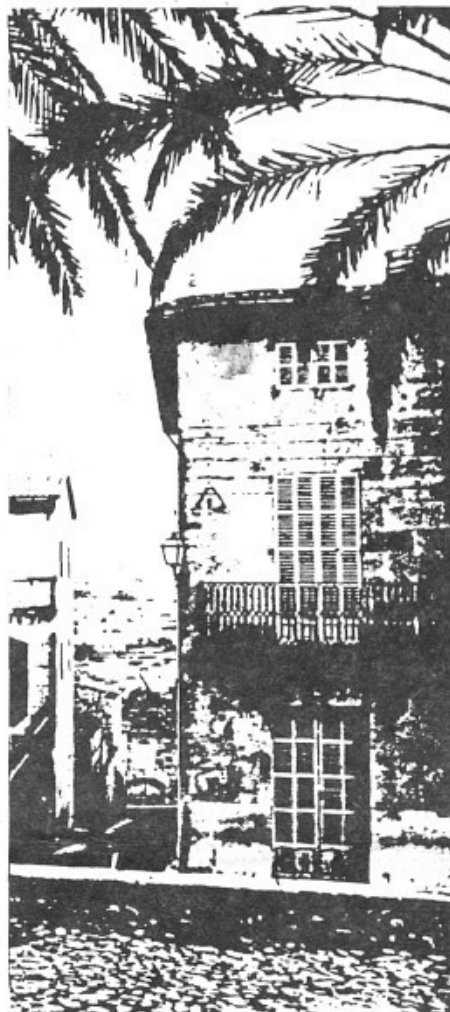
Objectiu de la campanya. Es tractava d'excavar el segon talaiot amb les diferents vivendes adjuntes.

Les investigacions han permès de definir un talaiot molt especial, ja que és l'únic a Mallorca amb escala de caragol. També se sap que el sòtil estava construït amb troncs d'alzina distribuïts en forma de radis de bicicleta cap a la columna central de quatre pedres.

La ramaderia, activitat principal. Continua confirmant-se que l'activitat principal dels habitants de Son Fornés era la ramaderia de bous, porcs i ovelles. També s'ha pogut saber la procedència dels materials emprats per a la construcció de vivendes i edificis públics i la fabricació de ceràmica.

L'equip investigador ha pogut concretar el micro-ambient biogeogràfic, localitzant-se les superfícies de pastura, el territori del poblat, i, en general, tot el que fa referència a l'estatus econòmic.

Publicacions. Un avanç dels estudis realitzats fins l'any passat ha estat publicat pels arqueòlegs esmentats i Na

Teresa Díez, en el «Noticiario Arqueológico Hispánico». La publicació definitiva de totes les campanyes realitzades apareixerà, el proper curs acadèmic, a «Excavaciones Arqueológicas de España».

Gravacions en video. Gràcies al registre audiovisual, els veïns de Montuïri hem pogut seguir el procés de les excavacions en els cafès del poble. Amb aquestes gravacions en video de tot el mes, es farà un documental de nivell científic destinat a les universitats espanyoles.

BIEL GOMILA

25 ANYS ENRERA

23 Setembre 1956

Una carrera ciclista, organitzada per la Unió Ciclista Petrera atregué l'interès dels aficionats montuïers ja que discoregué pels nostres carrers i els voltants del poble.

UN ANY MÉS S'HA CELEBRAT EL TORNEIG DE LA LLUM

La segona festa de Sant Bartomeu va acabar la novena edició del Torneig de La Llum. Per part local participaren els infantils i juvenils amb els següents resultats:

Juvenil Montuiri, 0 -
Son Carrió, 2
Juvenil Montuiri, 2 -
Vilafranca 1
Infantil Montuiri, 1 - La Salle, 3
Infantil Montuiri, 2 - Cide, 3
Infantil Montuiri, - Patronat

Les classificacions finals a les quatre categories són les que a continuació els oferim.

Alevins

Campió: Mallorca
Subcampió: Sant Gaietà
Tercer: Patronat
Quart: La Salle Manacor

Infantils

Campió: La Salle
Subcampió: Mallorca
Tercer: Cide
Quart: Cide At.
Cinquè: Patronat
Sisè: Montuiri

Juvenils B

(II i III divisió)

Campió: Son Carrió
Subcampió: Vilafranca
Tercer: Montuiri

Juvenils A

(I divisió nacional i regional)

Campió: Cide
Subcampió: Patronat
Tercer: La Salle
Quart: Penya Madridista Mallorca
Cinquè: Sant Gaietà
Sisè: Verge de LLuc

PARLEN DEL «TORNEIG DE LA LLUM»

El col·legi La Salle, club participant en el Torneig de La Llum edita una revista esportiva. Així escriu de la nostra competició el dia 11/8:

«TROFEO DE LA LUZ»

MONTUIRI

Virgen de LLuc, 0 - La Salle, 2

Creo obligado comenzar la crónica por felicitar a todo el complejo organizativo del «IX TORNEO DE LA LUZ» de Montuiri. Una felicitación por la brillante organización de apertura... Y por la constancia en presentar cada año el espectáculo. ¡Enhorabuena, Sres. de Montuiri, y gracias por la invitación con que nos honráis!

BIEL GOMILA

CALENDARI DE I REGIONAL

Aquest és el calendari de la temporada 81-82 de l'equip de I regional.

En lletra més negra, vol dir que el Montuiri juga dins casa seva. Dins parèntesi, la data de la segona volta.

SETEMBRE

13: J. Bunyola (31/1)
20: Vilafranca (ha baixat de Preferent) (7/2)
27: Alcúdia (ha baixat de Preferent) (14/2)

OCTUBRE

4: Olímpic Manacor (ha pujat de II regional) (7/3)
11: Independent (28/2)
18: Cardassar de Sant Llorenç (ha pujat de II regional) (7/3)
25: Sant Jordi (14/3)

NOVEMBRE

1: Son Roca (21/3)
8: Esporles (28/3)
15: Descans general
22: J. Sallista d'Inca (ha pujat de II regional) (4/4)
29: Pollença (18/4)

DESEMBRE

6: Lluçmajor (25/4)
13: Arenes (2/5)
20: Campanet (9/5)
Descans per a Nadal, Cap d'Any i Reis.

GENER

10: Soledat (16/5)
17: Llubí (23/5)
24: Consell (30/5)
El 30 de maig, ¿estarem a Preferent?

ELS NOUS ENTRENADORS AMB FEINA

En el passat número els informàvem que dos montuïrers varen aprovar el difícil curs d'entrenador de regional. Tots dos ja tenen tasca per a la present temporada. En Joan Miralles Julià prepararà l'Algaida de Preferent i En Llorenç Amengual, el Montuiri a I regional. ¡Molta sort!

II SETMANA POLIESPORTIVA

Dels dies 26 al 30 d'agost i amb motiu de les festes patronals estava programada la «II Setmana Poliesportiva». S'havien de celebrar 26 partits de futbol sala, voleibol i handbol (balonmano). Intervenien 32 equips de tota Mallorca. Informarem a la pròxima edició.

CICLISME

L'horabaixa del dia de Sant Bartomeu es celebraren carreres ciclistes. Els guanyadors de les diferents proves foren:

General: 1er., Bennàssar del C.C. Palma; 2on., Crespi del C.C. Palma. El montuïrer Biel Mas, fill del que va ser gran corredor, quedà en cinquè lloc.

Juvenils: 1er., Nico del C.C. Palma; 2on., Gomila.

Femines: 1.ª, Margalida Gornals, de Grana Pomar-Campos; 2.ª, Magdalena Rigo de Blahi.

Infantils: 1er., Ginard; 2on., Pons.

Alevins: 1er., G. Mas; 2on., Tomàs.

TIRADA DE COLOMS

El dissabte 22 i amb motiu de les festes l'Associació de Caçadors va organitzar una tirada de coloms. Hi participaren més de 40 escopetes. Els cinc primers varen esser, per aquest ordre: Tomeu Arbona, Tòfol Ors, Jaume Roca, Jaume Martorell i Toni Mas.

GINKHAMES

A la mateixa hora dels coloms, es celebraren ginkhames de motos i cotxes.

D'entre 12 participants en cotxes els primers que obtingueren major nombre de punts foren: Llorenç Mayol Sánchez, Toni Jaume i Gerardo Pons.

En Tomeu de Porreres, Joan Rigo i Pere Cerdà foren els de millor puntuació de les vuit motos.

CARS

A la prova de cars de Sant Bartomeu, amb 18 participants, va guanyar En José Alvarez «pitxo».

RESULTATS DE I REGIONAL

Lloret, 1 - Montuiri, 3 (festes de Sant Domingo)
Montuiri, 2 - Algaida, 4 (festes de Sant Bartomeu)

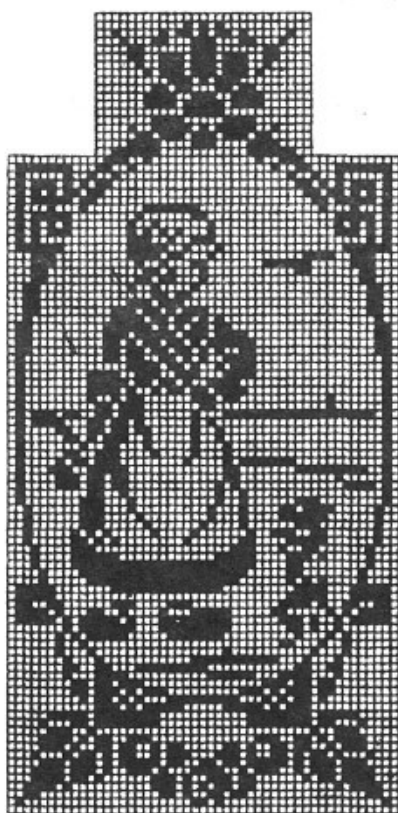
FOTOGRAFIES ANTIGUES DE MONTUÏRI

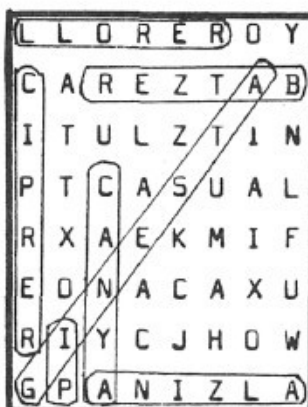
Al llarg de l'any 1953 —quasi en fa trenta— se celebraren al Puig de Sant Miquel moltes tantes d'Exercicis espirituals i cursets de «cristiandat», on hi assistiren nombrosos al·lots i joves montuïrers, testimoni dels quals són aquestes dues fotos fetes a l'acabament dels actes.

SOLUCIONS AL PASSATEMPS D'AGOST

Endevinalles: El forn, el fens, el fonògraf, el fred, la ferradura.

Sopa de lletres:

REFRANYS SOBRE L'AMISTAT

Digues-me amb qui et fas, et diré el que seràs.

Pa, vi i bona cara.

Els bons comptes fan els bons amics.

Els amics són a la bolsa.

El fum i la mala cara fan fugir la gent de casa.

L'amistat d'un costat i l'interès de l'altre.

Una mà renta l'altra, i totes dues, la cara.

Un amic en pot convidar un altre.

Val més sol que mal acompanyat.

Entre dues ombres

I
Tenc davant mi
la soledat...
i em perdura una força que em repugna.
No són paraules que vull,
és vida lo que desig...

II
Sent com'la llum torna foc
i la fosca aigua...
Sols la negra companyia
tot al meu voltant...
Els ulls, amarats per l'aigua,
em tanquen la vista...
Però sent la força que em resta:
és del meu Senyor...
En ella pos l'esperança,
qued plena d'amor.

III
No vull veure la fosca
que apaga la llum del poble.
No vull sentir la potada
que vessa inclement la vida.
No vull tocar la persona
cremada de viu en viu.
Només vull que arreu del poble
hi vessi sempre la joia,
que només brollin paraules
netes com l'aigua que canta
d'una font que regalima
el somriure d'un amor...

Jerònia Fiol i Roig

EL PAPA PARLA DEL TREBALL I DE LA JUSTÍCIA

Dia 31 de maig de 1980 el Papa Joan Pau II parlava a una església de París pels obrers, i els deia, entre altres coses:

«En l'experiència de la meua vida, he après lo que és un treballador, i ho duc dins el meu cor. Sé que el treball és també una necessitat, a vegades una dura necessitat. I així i tot, l'home desitja transformar-la a la mesura de la seva dignitat i del seu amor...»

«Les paraules del càntic de Maria són fruit d'un impuls d'agraïment a Déu que féu en ella meravelles. Elles proclamen que el món volgut per Déu no pot ésser un món on uns pocs acumulin a les seves mans béns excessius, mentre altres sofreixen indigència i misèria, i fins moren de fam...»

«El món del treball humà, la gran societat dels treballadors, si es troben fonamentats sobre la força moral, han de ser sensibles a totes aquestes dimensions de la injustícia que tenen lloc en el món contemporani...»

«El nostre món contemporani és testimoni de l'augment de la terrible amenaça de destrucció d'uns per altres, sobretot en el fet de l'acumulació de recursos nuclears. Només el cost d'aquests recursos i el clima d'amenaça que generen han fet que milions d'homes i pobles sencers hagin vist reduïdes les seves possibilitats de pau i de llibertat...»

«De totes maneres, els cristians ni poden ni volen preparar aquest món de veritat i de justícia amb l'odi, sinó sols amb el dinamisme de l'amor».

SI APRENGUÉSSIM
A DESCOBRIR
EL BON COR DE
CADA PERSONA
NO ESTARIEM
TAN DIVIDITS

INFORMACIÓ ECONÒMICA PARROQUIAL

Seguint en la línia d'informació que donàrem el mes de març passat, recordarem que entre l'estiu passat i començament de curs 1980-81 la Parròquia va a gastar, entre obres, Puig, compres, etc. **4.482.489 pts.**

Degut a les entrades del Puig i a la venda de la casa «ca's fraret» el deute que quedava pendent, a finals de 1980 era de 1.630.144 pts.

Actualment devem:

- 500.000 pts. manlevades a la Parròquia de Vilafranca.
- 500.000 pts. manlevades a Caixa Diocesana.
- 170.000 pts. altres, i interessos

1.170.000 pts. TOTAL

Però prest tindrem un **nou deute**, perquè GESA exigeix una nova línia i comptador del Puig de St. Miquel. Sembla que s'acostarà a les 400.000 pts. Donarem informació, en tenir el pressupost exacte.

MARXA DE L'ECONOMIA PARROQUIAL ORDINÀRIA

Primer semestre de 1981

ENTRADES: 291.418 pts.
SORTIDES: 433.828 pts.
DÈFICIT: 142.410 pts.

El lloguer del Restaurant del Puig ha donat 360.000 pts. aquest mig any. I notam que les darreres col·lectes ordinàries han pujat una mica. Lo qual indica que els participants a les eucaristies prenen més consciència de la necessitat d'aportar econòmicament. Ara podem dir que el **pressupost mensual** ordinari és d'unes **65.000 pts.**

Moltes gràcies de la vostra acollida.

La Comissió Econòmica parroquial

MOVIMENT PARROQUIAL

SETEMBRE

NOVA FAMÍLIA

Dia 7 d'agost: Rafel Tous Gomila amb N'Antònia Verger Miralles.

PASSAREN A LA CASA DEL PARE

Dia 17 de juliol: Jeroni Garrau Andreu, casat, de 52 anys, a. «Prats».

Dia 21 de juliol: Josep Gelabert Bauçà, casat, de 44 anys, a. «Pera».

Dia 27 de juliol: Joan Mas Sampol, casat, de 71 anys, a. «Collet».